

Konsekvensutredning om införandet av uppgifter avseende ett fordons koldioxidutsläppsklass och specifika koldioxidutsläpp på registreringsbeviset

Transportstyrelsens förslag:

Transportstyrelsen föreslår att uppgift om fordons koldioxidutsläppsklass ska framgå av fordonets registreringsbevis. Bestämmelser om detta förs in i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2015:63) om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret. Uppgift om miljökategori och borttag av enhet för bränsleförbrukning vid blandad körning införs också i föreskrifterna.

De hänvisningar till olika EU-rättsakter som idag finns i föreskrifterna uppdateras också.

A. Allmänt

1. Vad är problemet eller anledningen till regleringen?

Rådets direktiv 1999/37/EG av den 29 april 1999 om registreringsbevis för fordon reglerar bland annat vilka uppgifter från de nationella fordonsregistren som ska eller kan skrivas ut på fordonets registreringsbevis, med harmoniserad numrering. Direktivet är implementerat i nationell lagstiftning i förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning samt i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (2015:63) om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret med bestämmelser om utformningen av ett fordons registreringsbevis.

Registreringsbevisdirektivet har ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/362 av den 24 februari 2022 om ändring av direktiven 1999/62/EG, 1999/37/EG och (EU) 2019/520, vad gäller uttag av avgifter för fordon för användningen av vissa infrastrukturer.

Förändringen innebär att koldioxidutsläppsklass införs med harmoniserad numrering på registreringsbeviset (bilaga 1, punkt II.6, V10 i registreringsbevisdirektivet). Denna uppgift är valfri att skriva ut på registreringsbeviset. Samma direktiv reglerar att fordon ska indelas i koldioxidutsläppsklasser och att vägavgifter ska differentieras utifrån dessa klasser. Svenska fordon som kör i internationell vägtrafik kan under vissa förutsättningar behöva betala infrastrukturavgifter utifrån den koldioxidutsläppsklass fordonet tillhör. Digitala tjänster för informationsutbyte mellan de nationella

fordonsregistren är inte helt utbrett varför uppgiften på registreringsbeviset kan komma att behöva uppvisas.

Uppgift om miljökategori (euroklass) skrivs redan ut på fordonets registreringsbevis. Uppgiften har en harmoniserad numrering i registreringsbevisdirektivets bilaga 1, punkt II.6, V.9. Det finns därför behov av att anpassa föreskrifterna.

I föreskrifterna finns också hänvisningar till äldre lydelse av EU-regelverk (3 kap. 6 § och 5 kap. 2 § i TSFS 2015:63) som behöver uppdateras.

2. Vad ska uppnås?

Målet är att implementera de bestämmelser som framgår av det ändrade registreringsbevisdirektivet samt att göra anpassningar för att kunna ange miljökategori på registreringsbeviset. Uppgifterna om koldioxidutsläppsklass är inte tvingande att ange på registreringsbeviset, men föreslås införas för att underlätta för förare av svenskregistrerade fordon i internationell trafik.

Vissa justeringar har gjorts i EU-rättsakterna, varför ändringar behöver göras i 3 kap. 6 § och 5 kap. 2 § (TSFS 2015:63).

3. Vilka är lösningsalternativen?

3.1 Effekter om ingenting görs?

Om ingenting görs kan fordonsägaren av ett tungt fordon i internationell trafik, som inte kan uppvisa fordonets koldioxidutsläppsklass, komma att få betala en felaktig avgift eller nekas passage vid transport i zoner, över broar, genom tunnlar eller på speciella vägar där infrastrukturavgift tas ut utifrån koldioxidutsläppsklass. Att inte göra något är därmed inte ett alternativ.

3.2 Alternativ som inte innebär reglering

Alternativ till reglering är att information om koldioxidutsläppsklass för fordon i internationell trafik kommuniceras genom digitala tjänster. Detta görs men informationsutbyte mellan de nationella fordonsregistren är dock inte helt utbrett. Därför är det nödvändigt att uppgiften skrivs ut på registreringsbeviset för att undvika att fordonsägaren får betala felaktig avgift eller nekas passage enligt ovan. Vilka uppgifter som ska skrivas ut på registreringsbeviset regleras av föreskrifterna. Det finns det finns därmed inget lämpligt alternativ som inte innebär reglering.

3.3 Regleringsalternativ

Införandet av uppgifter avseende ett fordons koldioxidutsläppsklass på registreringsbeviset (Transportstyrelsens förslag)

I regleringsalternativet föreslår vi att vi lägger till de tillkommande uppgifterna i den lista som visar vilka uppgifter från vägtrafikregistret som ska skrivas ut på registreringsbeviset. Det kommer att framgå av föreskrifterna att ett fordons registreringsbevis ska innehålla uppgift om den koldioxidutsläppsklass som ett tungt fordon tillhör. Även uppgift om miljökategori läggs till.

Regleringsalternativet innebär också att hänvisningar till gamla upphävda EU-regelverk uppdateras i 3 kap. 6 § och 5 kap. 2 § (TSFS 2015:63).

Transportstyrelsen bedömer att det är det enda alternativ som finns.

4. Vilka är berörda?

De som berörs av föreskriftsändringen är Transportstyrelsen och fordonsägare av tunga fordon samt företag.

5. Vilka konsekvenser medför regleringen?

5.1 Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför ingen beskrivning under 5.1 utan samtliga konsekvenser för företagen beskrivs under avsnitt C.

Förslaget får inga konsekvenser för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Företag bedöms inte bli tvungna att köpa tjänster av experter, inga behov av investeringar förväntas uppstå, företags personalstyrkas storlek eller sammansättning bedöms inte påverkas av föreskriftsförslaget.

För fordon som redan är registrerade i vägtrafikregistret kommer nya registreringsbevis inte att skickas ut i samband med att koldioxidutsläppsklass tillkommer på registreringsbeviset. Företag som äger tunga fordon som ska gå i internationell trafik inom medlemsstaterna, kan därför behöva beställa ett nytt registreringsbevis. Beställning av registreringsbevis (del 1) är gratis.

Regleringen innebär att det sker en korrekt debitering av avgift vid passager i zoner, vid broar, genom tunnlarna och på speciella vägar vid trafik inom

medlemsstaterna. Förslaget innebär en förbättring då uppgiften om koldioxidutsläppsklass finns på registreringsbeviset och rätt infrastrukturavgift kan betalas. Beviset kan behöva visas upp vid internationell vägtrafik inom anslutna medlemsstater till Eurovinjettdirektivet.

5.2 Medborgare

Medborgare som är fordonsägare till ett tungt fordon påverkas av förslaget. Regleringen bedöms innebära förbättringar då uppgiften om koldioxidutsläppsklass finns på registreringsbeviset och därmed kan rätt infrastrukturavgift betalas. För övriga medborgare bedöms regleringen inte få någon betydelse.

5.3 Staten, regioner eller kommuner

Transportstyrelsen behöver ändra i föreskrifterna och för myndigheten kan regleringen innebära ökade kostnader för utfärdande av nya registreringsbevis.

För staten, regioner eller kommuner i rollen som fordonsägare till tunga fordon bedöms regleringen innebära förbättringar då rätt infrastrukturavgift kan betalas när uppgift om koldioxidutsläppsklass finns på registreringsbeviset.

5.4 Miljö

Transportstyrelsens bedömning är att förslaget kommer att ha en marginell påverkan på miljön. Även om det införs nya uppgifter på registreringsbeviset kommer det inte att skrivas ut fler registreringsbevis. Fordon som har koldioxidutsläppsklass 2, 3, 4 eller 5 och som kör i internationell vägtrafik behöver dock beställa nya registreringsbevis som innehåller uppgift om koldioxidutsläppsklass. Dessa fordon beräknas emellertid vara få.

5.5 Externa effekter

De föreslagna ändringarna i föreskrifterna bedöms inte få några externa effekter.

6. Vilka konsekvenser medför övervägda alternativ till regleringen och varför anses regleringen vara det bästa alternativet?

I regleringsalternativet föreslår vi att vi lägger till de tillkommande uppgifterna koldioxidutsläppsklass och miljökategori i den lista som visar vilka uppgifter från vägtrafikregistret som ska skrivas ut på registreringsbeviset.

Förslaget innebär en förbättring då uppgiften om koldioxidutsläppsklass finns på registreringsbeviset och rätt infrastrukturavgift kan betalas. Beviset kan behöva visas upp vid internationell vägtrafik inom anslutna medlems-

stater till Eurovinjettdirektivet. Som beskrivits ovan i avsnitt 3.3 finns endast ett övervägt alternativ.

7. Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Bemyndigande finns i 15 kap. 1 § förordning (2019:383) om fordons registrering och användning.

8. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EU-rättslig reglering eller andra internationella regler?

Föreskriftsförslaget överensstämmer med EU-rättslig reglering och andra internationella regler.

Förslaget innehåller inga tekniska krav, varför de inte bedöms omfattas av anmälningsskyldighet, enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler.

Föreskriftsförslagen innebär inte några nya krav på tjänsteleverantörer, varför förslagen inte behöver anmälas enligt förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

Förslaget innehåller inga krav som innebär reglering av yrken, varför någon anmälan enligt lag (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer eller proportionalitetsprövning enligt förordning (2020:757) om proportionalitetsprövning vid nya eller ändrade krav på yrkeskvalifikationer inte behöver göras.

Förslaget innehåller inte några datalokaliseringskrav, varför någon anmälan enligt artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 av den 14 november 2018 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen (dataflödesförordningen) inte behöver göras.

9. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

I ändring av förordning (1997:1140) om vägavgift för vissa tunga fordon föreslås att avgifter baserade på koldioxidutsläppsklassen ska tas ut från och med den 1 januari 2025. Före detta datum är det därmed lämpligt att uppgift om koldioxidutsläppsklass skrivs ut på registreringsbeviset.

Föreskriftsförslaget planeras att träda ikraft den 3 november 2024. Det är först vid denna tidpunkt som förändringarna kan genomföras i IT-systemet (vägtrafikregistret). Det är därför lämpligt att IT-förändringarna och forskriftsändringarna sker vid samma tidpunkt.

Informationsinsatser

Transportstyrelsen kommer informera allmänheten om förändringarna på registreringsbeviset, genom myndighetens webbplats.

B. Transportpolitisk måluppfyllelse

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet finns också funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljökvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa.

10. Hur påverkar regleringen funktionsmålet?

Föreskriftsändringen påverkar inte funktionsmålet.

11. Hur påverkar regleringen hänsynsmålet?

Föreskriftsändringen bedöms inte ha någon påverkan på hänsynsmålet.

C. Sammanställning av konsekvenser

Berörd aktör	Effekter som inte kan beräknas		Beräknade effekter (tkr)	Kommentar
	Fördelar	Nackdelar		
Företag	Korrekt debitering vid infrastruktur, broar, tunnlar, passager, zoner vid trafik inom medlemsstaterna.	Kan behöva beställa nytt registreringsbevis.		Förslaget får inga konsekvenser för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.
Medborgare	För medborgaren i rollen som fordonsägare till ett tungt fordon bedöms regleringen innebära förbättringar då uppgiften om koldioxidutsläppsklass finns på registreringsbeviset. För övriga medborgare bedöms regleringen inte medföra någon betydelse.	Inga.		För medborgaren, i rollen som fordonsägare till ett tungt fordon, bedöms regleringen innebära förbättringar då uppgiften om koldioxidutsläppsklass finns på registreringsbeviset och därmed kan rätt infrastrukturavgift betalas.
Staten m.fl.	Korrekt debitering vid infrastruktur, broar, tunnlar, passager, zoner vid trafik inom medlemsstaterna.	Ökade kostnader för Transportstyrelsen.		Transportstyrelsen behöver ändra i föreskrifterna och på registreringsbeviset.
Externa effekter	-	-		-
Totalt				Med ovan sammanställning i beaktande bedöms fördelarna med föreskriften överväga nackdelarna.

D. Samråd

Det finns inget krav på samråd enligt förordningen om indelning av tunga fordon i koldioxidutsläppsklasser.